

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
3306-14

meddelad i Stockholm den 23 mars 2015

KLAGANDE

AA

MOTPART

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 7 april 2014 i mål nr 886-13, se bilaga (här borttagen)

SAKEN

Föräldrapenning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

AA och hans hustru fick en dotter den 1 januari 2011. Sedan AA ansökt om föräldrapenning beslutade Försäkringskassan i januari 2012 att dra av 390 dagar från de dagar som föräldrapenning kan lämnas för barnet. Detta innebär att det inte återstod några dagar på sjukpenningnivån.

Dok.Id 156797

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

Mål nr
3306-14

Försäkringskassan motiverade sitt beslut med att AAs hustru hade fått en norsk förmån som motsvarar svensk föräldrapenning på sjukpenningnivån under 56 veckor med början den 29 november 2010. I Norge läggs utbetalning av full ersättning för en vecka ut på veckans fem vardagar vilket motsvarar sju dagar per vecka i Sverige.

AA överklagade utan framgång beslutet till Förvaltningsrätten i Göteborg. Han överklagade därefter till Kammarrätten i Göteborg och invände bl.a. att hänsyn borde tas till att hans fru valde att vara hemma under längre tid mot att hon fick en lägre ersättning och att avräkningen innebär att han inte har möjlighet att ta ut sina s.k. pappa-månader. Kammarrätten lämnade överklagandet utan bifall.

YRKANDE M.M.

AA fullföljer sin talan och anför bl.a. följande. Hans fru utnyttjade den möjlighet som finns i Norge att ta ut föräldrapenning under 56 veckor. Då motsvarar ersättningen 80 procent av inkomsten. Huvudregeln är dock att man under 46 veckor får 100 procent av sin inkomst som föräldrapenning. Det är denna maximala ersättning som bör jämföras med att man i Sverige tar ut maximal föräldrapenning om 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten under sju dagar per vecka. Därför ska endast 322 dagar räknas av och då finns 68 dagar kvar på sjukpenningnivån. Att man i Norge väljer en lägre ersättningsnivå under en förlängd period är att likställa med att man i Sverige väljer att inte ta ut föräldrapenning sju dagar i veckan, dvs. väljer att förlänga tiden med ersättning.

Försäkringskassan bestrider ändring och anför bl.a. följande. I Sverige saknas möjlighet att ta ut föräldrapenning på ett sätt som exakt motsvarar vad som är möjligt i det norska systemet. I Norge fördelas betalningen av föräldrapenning på fem dagar i veckan oavsett om förmånen utges under 46 eller 56 veckor.

Föräldrapenning i Sverige enligt sjukpenningnivån är beräknad per kalenderdag. I Sverige fördelas således full föräldrapenning för en vecka på sju dagar. Därför kan föräldrapenning med 80 procent under 56 veckor i Norge inte jämföras med att ta ut färre dagar per vecka i Sverige. För att en förälder som tar ut

föräldrapenning i Sverige ska få motsvarande kompensation som en förälder som får motsvarande förmån i ett land med fem ersättningsdagar per vecka, måste föräldern ta ut föräldrapenning sju dagar per vecka. Ersättningsnivån på den utländska förmånen ska inte beaktas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Den rättsliga regleringen m.m.

Enligt 12 kap. 12 § första stycket socialförsäkringsbalken, SFB, lämnas föräldrapenning med anledning av ett barns födelse under högst 480 dagar sammanlagt för föräldrarna. Har föräldrarna gemensam vårdnad om ett barn får enligt 15 § vardera föräldern föräldrapenning under hälften av denna tid. Av 17 § framgår att en förälder kan avstå rätten att få föräldrapenning till förmån för den andra föräldern. Detta gäller dock inte föräldrapenning på sjukpenningnivån såvitt avser en tid om 60 dagar för varje barn. Det följer av 19 § att ersättning kan lämnas för 390 dagar på sjukpenning- eller grundnivån och för 90 dagar på lägstanivån.

I 12 kap. 33 § SFB anges att om en förälder har fått en förmån enligt utländsk lagstiftning, som motsvarar föräldrapenning med anledning av ett barns födelse, ska den tid som den utländska förmånen har lämnats för räknas av från det högsta antal dagar som föräldrapenning kan lämnas för enligt 12 §.

Av 12 kap. 34 § SFB framgår att avräkning enligt 33 § i första hand ska göras från de dagar som föräldern själv har rätt till. För återstående dagar som ska räknas av gäller att om den utländska förmånen grundas på inkomst av anställning eller av annat förvärvsarbete, ska avräkning i första hand göras från de dagar för vilka föräldrapenning kan lämnas på sjukpenningnivån.

I förarbetena anges bl.a. följande. För att undvika att oavkortade föräldrapenning-förmåner utges från två eller flera länder för vård av samma barn bör det finnas möjlighet att avräkna perioder under vilka förmåner har utgetts för ett barn enligt

Mål nr
3306-14

ett annat lands lagstiftning vid beviljandet av motsvarande förmån för samma barn enligt svensk lagstiftning, dvs. en form av sammanläggning till nackdel för den försäkrade i fråga om den tidsrymd under vilken en förmån längst kan ges ut. Det antal dagar för vilka föräldrapenning högst kan utges sammanlagt till föräldrarna ska minskas med de ersättningsdagar som utgetts för barnet enligt den utländska lagstiftningen. Avräkning ska göras oavsett vem av föräldrarna som uppburit ersättningen. Dagar för vilka den ena föräldern har uppburit ersättning enligt ett annat lands lagstiftning kan således räknas av från dagar med föräldrapenning som den andra föräldern önskar ta ut. (Prop. 1994/95:197 s. 17 och 25 f.)

I målet är rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen tillämplig.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Av 12 kap. 33 § SFB framgår att avräkning ska ske på så sätt att det är den tid som den utländska förmånen har lämnats för som ska räknas av från det högsta antal dagar som föräldrapenning kan lämnas för. Att utgångspunkten för avräkningen endast ska vara den tid som den utländska förmånen har lämnats för framgår även av förarbetena. Där anges att det är dagar med den utländska förmånen som ska räknas av från dagar som föräldrapenning kan lämnas för. Det förhållandet att AAs hustru hade möjlighet att få en högre ersättning under 46 veckor påverkar således inte det antal dagar som ska avräknas.

I Norge utbetalas ersättningen endast för fem dagar per vecka. I Sverige motsvarar denna maximala utbetalning per vecka att föräldrapenning betalas ut för veckans alla dagar. Avräkning ska således ske med sju dagar för varje uttagen vecka i Norge.

Eftersom AAs hustrus ersättning grundades på inkomst av anställning, ska enligt 12 kap. 34 § SFB avräkning i första hand göras från de dagar för vilka föräldrapenning kan lämnas på sjukpenningnivån.

Mål nr
3306-14

Det förhållandet att det enligt 12 kap. 17 § SFB finns en begränsning i möjligheten för en förälder att avstå rätten att få föräldrapenning till förmån för den andra föräldern påverkar inte den avräkning som ska ske enligt 12 kap. 33 §.

Mot denna bakgrund, och då en sådan avräkning får anses förenlig med unionsrätten, ska överklagandet avslås.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Karin Almgren, Margit Knutsson, Erik Nymansson och Thomas Bull.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Elin Kristensson.